

Компактност

Дефиниција

Тополошки простор $(X, \mathcal{T})$ је компакт ако сваки отворен покривач од X има коначан потпокривач.

Дефиниција

$A \subseteq X$ је компакт ако је $(A, \mathcal{T}_A)$ компакт. $\mathcal{K}_X \stackrel{\text{def}}{=} \{A \subseteq X \mid A \text{ компакт}\}$

Дефиниција

Фамилија $\{A_\lambda\}_{\lambda \in \Lambda}$ има својство коначног пресека ако свака коначна подфамилија има непразан пресек.

Став

X је компакт ако и само ако свака фамилија $\{A_\lambda\}_{\lambda \in \Lambda} \subseteq \mathcal{F}_X$ која има својство коначног пресека има непразан пресек.

▲ $\Rightarrow$: Нека $\{A_\lambda\}_{\lambda \in \Lambda} \subseteq \mathcal{F}_X$ има с.к.п.

т.е. $\bigcap_{\lambda \in \Lambda} A_\lambda = \emptyset$ /^c

$\Rightarrow \bigcup_{\lambda \in \Lambda} A_\lambda^c = X$ - отворен покривач од X

$\Rightarrow$ постоји коначан покривање :

$$\bigcup_{i=1}^m A_{\lambda_i}^c = X \quad /^c$$

$$\bigcap_{i=1}^m A_{\lambda_i} = \emptyset \quad \downarrow$$

$\Leftarrow$: $\square$ прв. X није компактан, па постоји отворено покривање $X = \bigcup_{\lambda \in \Lambda} U_\lambda$ који нема коначан покривање.

Понега $\emptyset = \bigcap_{\lambda \in \Lambda} U_\lambda^c$, па $\{U_\lambda^c\}_{\lambda \in \Lambda}$ нема с.к.п. према постоје $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ прв. $\bigcap_{i=1}^n U_{\lambda_i}^c = \emptyset$, тј. $\bigcup_{i=1}^n U_{\lambda_i} = X \quad \square$

Последица Ако је X компактан и $\{F_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ опадајућа фамилија неупразних и затворених скупова ($F_{n+1} \subseteq F_n, n \in \mathbb{N}$), онда је $\bigcap_{n \in \mathbb{N}} F_n \neq \emptyset$.

Став $f: X \rightarrow Y$ непрекидно и X компактан, онда је и $f(X)$ компактан.

Став Ако је X компактан, онда $F_X \subseteq K_X$.

Став Ако је X хаусдорфов, онда $K_X \subseteq F_X$.

Последица X компактан и $T_2 \Rightarrow K_X = F_X$.

1. Испитивati kompaktnost prostora:

(a) $(\mathbb{R}, \mathcal{S})$; (b) $([0, 1], \mathcal{S}_{[0, 1]})$; (c) $(X, \mathcal{T}_d)$; (d) $(X, \mathcal{T}_{cf})$.

▲ (a) $\mathbb{R} = \bigcup_{k \in \mathbb{Z}} [k, k+1)$ - otvoren pokrivac koji nema konačan potpokrivac $\Rightarrow$ nije kompaktnost.

(b) $[0, 1] = \bigcup_{n=2}^{\infty} [0, 1 - \frac{1}{n}) \cup \{1\}$ - nema konačan potpokrivac
 $\{1\} = [0, 1] \cap [1, 2) \in \mathcal{S}_{[0, 1]}$

$\Rightarrow$ nije kompaktnost.

(c) $X = \bigcup_{x \in X} \{x\}$ - ima konačan potpokrivac samo ako je X konačan.

Zakao, $(X, \mathcal{T}_d)$ je kompaktnost ako je konačan.

(d) Neka je $X = \bigcup_{\lambda \in \Lambda} U_{\lambda}$, U_{λ}^c - kompaktnost.

Neka je $\lambda_0 \in \Lambda$ fiksirano i $U_{\lambda_0}^c = \{x_1, \dots, x_k\}$.

Stoga postoji $U_{\lambda_1}, \dots, U_{\lambda_k}$ t.j. $x_i \in U_{\lambda_i}$.

Onda je $X = \bigcup_{i=0}^k U_{\lambda_i}$, pa je X kompaktnost.

Definicija X je pseudokompaktnost ako je svako neprekidno preslikavanje $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ suraktivno.

Definicija X je predkompaktnost ako

сваки затворен предјелив покривач има коначан потпокривач.

компактно $\Rightarrow$ предјелива компактност $\Rightarrow$ псеудокомп.

2. (a) Ако је X предјеливо компактан, онда је псеудокомпактан;

(б) $A \subseteq \mathbb{R}^n$ је компактан ако је псеудокомпактан.

▲ (a) Нека је $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ непрекидно.

Тада је $X = \bigcup_{n \in \mathbb{N}} \underbrace{f^{-1}((-n, n))}_{\in \mathcal{T}_X}$, па постоји коначан

потпокривач $X = \bigcup_{i=1}^k f^{-1}((-n_i, n_i))$. Нека је

$N = \max\{n_1, \dots, n_k\}$. Онда је $|f(x)| < N$ за свако $x \in X$, тј. f је ограничена.

(б) $\Rightarrow$: A је компактан $\Rightarrow f(A) \subseteq \mathbb{R}$ је компактан

$\Leftrightarrow f(A)$ је затворен и ограничен

$\Leftarrow$: Нека је A псеудокомпактан и нека је

$f: A \rightarrow \mathbb{R}$ дата са $f(a) = \|a\|$. f је непрекидно, па је ограничена, јер је A ограничена.

Такође, A је затворен.

пшс. $A \neq \bar{A}$ и нека је $a \in \bar{A} \setminus A$ и $f: A \rightarrow \mathbb{R}$
гашо са $f(x) := \frac{1}{\|x-a\|}$.

f није ограничено јер како $a \in \bar{A}$, постоји
шс $(a_n) \subseteq A$ п.г. $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a$, пш. $\lim_{n \rightarrow \infty} \|a_n - a\| = 0$.

Ово је у контрадикцији са претпоставком да
је X псеудокомпактан (јер он f он ограничено).

Закле A је затворен.

Контачно, A је ограничено и затворен у $\mathbb{R}^n$

$\Rightarrow A$ је компактан. $\square$

Ако је X T_2 , онда:

$$(1) (\forall x_0 \in X) (\forall K \in \mathcal{K}_X \setminus \{\emptyset\}) x_0 \notin K$$

$$\Rightarrow (\exists U, V \in \mathcal{T}_X) x_0 \in U, K \subseteq V, U \cap V = \emptyset;$$

$$(2) (\forall K, L \in \mathcal{K}_X \setminus \{\emptyset\}) K \cap L = \emptyset$$

$$\Rightarrow (\exists U, V \in \mathcal{T}_X) K \subseteq U, L \subseteq V, U \cap V = \emptyset;$$

(3) Ако је X гомоложно компактан, онда је T_4 .